

Egy 12 ezer éves német erdőért szól a harang

Szimbolikus, hogy fél évszázaddal az atomellenes német zöld mozgalmárok látványos akciói után most ismét a német környezetvédők tiltakozó akcióitól hangos a nemzetközi média. Az időközben párttá szerveződött és e minőségében az atomerőművek bezárását elért német atomellenes zöldektől eltérően a mai tüntetők a szénerőművek okozta katasztrofális környezetpusztítás ellen tüntetnek.

Az elmúlt hónapokban a szénerőművek okozta környezetrombolás elleni küzdelem jelképévé vált az Észak-Rajna-Vesztfáliában található 12 ezer éves Hambach-erdő utolsó, 200 hektáros területe. Az RWE német energetikai óriáscég fákat akar kivágnatni annak érdekében, hogy tovább növelje a már most is átlagosan évi 40-50 millió tonna lignitet kitermelő legnagyobb európai nyíltszíni fejtésének területét, amely már így is 4400 hektáron működik. Az erdő sorsával kapcsolatban a [National Geographic](#) idén áprilisban látványos képes beszámolót jelentetett meg. Ebből kiderül, hogy az elmúlt évtizedekben folyamatosan zsugorodott az erdő, miközben a bánya egyre nagyobb területet foglalt el.

Rohamrendőrök a Hambach-erdőben Fotó: REUTERS/WOLFGANG RATTA

Az erdő védelmében a helyszínen 2014 óta táborozó környezetvédők harca újabb szintet lépett. Szeptember elejétől kezdődően a német rohamrendőrök több alkalommal is összetűztek az erdőt védő és a szénbánya terjeszkedését megakadályozni próbáló aktivistákkal. Vasárnap délután már több ezer aktivista tüntetett az erdő megmentésért. Eközben a rendőrök az erdőbe beköltözött környezetvédők fára épített házait lerombolták és az ellenállókat fizikai erő alkalmazásával elvonszolták.

Németország atomellenessége mára oda vezetett, hogy miközben leállítják a klímavédelmi szempontból roppant előnyös atomerőműveket és gőzerővel építik a nap- és szélenergia-termelőket, mégsem csökken az ország szén-dioxid-kibocsátása a várt mértékben. A folyamatos termelésre képes alaperőművek nélkül ugyanis az irdatlan mennyiségű szélenergia-termelő és napenergia-termelő csak a szénenergia-termelésének növelésével tudja garantálni a német energiarendszer stabilitását a még üzemelő atomerőművek és gőzerőművek mellett.

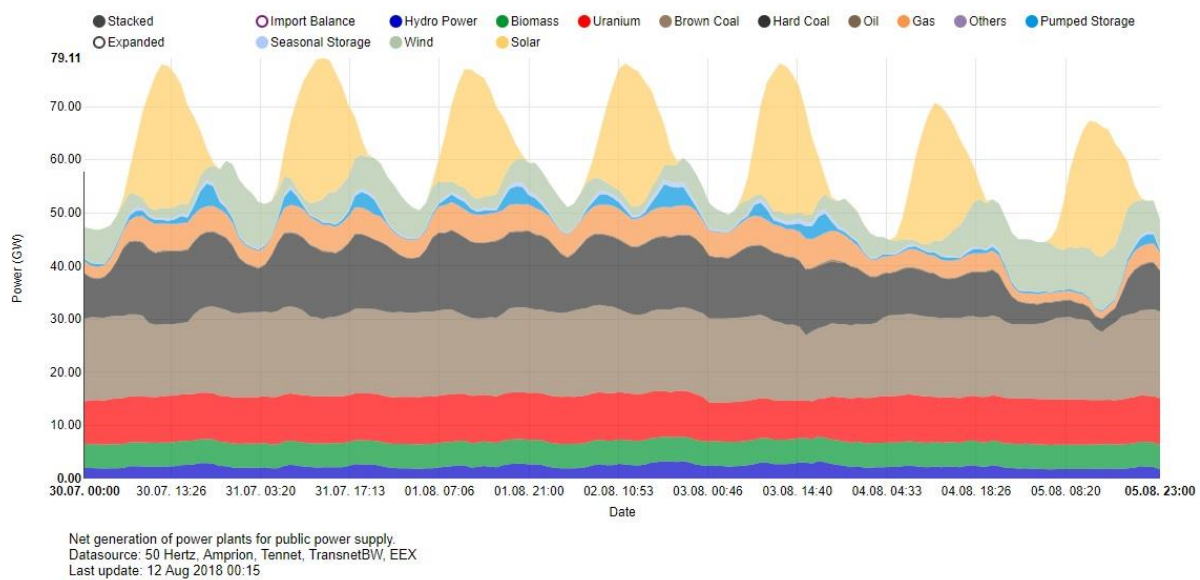
Ehhez roppant mennyiségű szénre van szükség, amelyet saját forrásból és importból fedeznek. Ennek érdekében újabb és újabb szénbányákat nyitnak, a szén lobbija pedig elpusztít mindent, ami az útjába kerül. Falvakat és temetőket számolnak fel, [templomokat rombolnak](#) és pusztítják a természetet.

A jelenlegi helyzet azt mutatja, hogy a német energiatermelésben a jövőben is döntő szerepe lesz a fosszilis, különösen a szénenergia-termelésnek. Ráadásul az elmúlt években Németország mindössze 1 millió tonnával csökkentette szén-dioxid-kibocsátását, miközben a 2020-ra vállalt 40 százalékos kibocsátáscsökkenés eléréséhez további 155 millió tonnával kellene azt visszafognia. Ez a jelenlegi helyzetben lehetetlen, hiszen a szénenergia-termelő nélkül a német lakosság a saját bőrén tapasztalná meg azt, hogy hiába vannak hatalmas nap- és szélenergia-termelő kapacitások, ha éppen nem süt a nap vagy nem fúj a szél, nem lesz belőle energia.

Itt megnézhető az eseményről készült Euronews videó:

https://www.youtube.com/watch?time_continue=62&v=GRzk88NdBmA

A szénbányák terjeszkedésének oka egyértelmű. Az idei – német – nyár a napnál is világosabban bizonyította, hogy az időjárásfüggő megújulókat mit sem érnek folyamatos termelésre képes alaperőművek nélkül. Az előző év augusztusához képest mintegy 7 százalékkal, csaknem 7000 MW-tal növekedett a német rendszerbe beépített nap- és szélenergia-termelő kapacitás, viszont idén nyáron az előző év hasonló időszakához (június-augusztus) képest az időjárásfüggő megújuló energia termelése mintegy 2 százalékkal csökkent. A forráságban a napenergia-termelő hatásfoka kisebb és a tartós európai melegben a szélenergia-termelő is alig tudtak termelni, mert alig volt szél. A klímaberendezések tömeges használata miatt ahhoz, hogy a német villamosenergia-igényeket kielégítsék az emelkedő árak mellett kénytelenek voltak tartalék szénenergia-termelőket üzembe állítani. 2018 nyarán a német szénenergia-termelő mintegy 11 százalékkal több villamos energiát termeltek, mint az előző év azonos időszakában! A diagramon látszik, hogy például 2018 31. hetében is domináns szerepet tölthettek be a német szénenergia-termelő és a szintén folyamatos üzemre képes még üzemelő atom-, illetve a gőzerőművek is.

A német villamosenergia-termelés összetétele 2018 31. hetében
 Forrás: energy-charts.de

A fenti diagramból az is jól látszik, hogy lényegében a szénérőművek mentették meg a német nyarat, hiszen az atomerőművek leállítása és a megújulók óráról órára, évről évre változó, szeszélyes termelése miatt csak a szénérőművekkel lehetett fenntartani a német rendszer stabilitását.

A szakmai előrejelzések szerint 2020-ra a német fogyasztás meg fogja haladni a termelési értékeket és az import lehetősége is kétséges. A jelenlegi tervek szerint Németország legkésőbb 2038-ig betiltja a szénalapú villamosenergia-termelést. Ezért az a nagy kérdés, hogy az éves szinten 220 TWh szénérőművek által termelt villamos energia mennyiségét mivel is kívánják majd helyettesíteni? Jelenleg és még belátható ideig a tömeges energiatárolás nem megoldott, ezért a nap- és szélérőművek önmagában nem adnak választ a problémára. A gázerőművek használatával még jobban függenének az orosz földgáztól. Mindezek alapján nyilvánvaló, ha Németország komolyan gondolja, a klímavédelmet, kénytelen lesz felülvizsgálni az atomellenességet.

Németországi tájsebek a zsugorodó erdők ölelésében
 Fotó: cnn.com

Németország eddigi példája ugyanis az erőltetett megújuló energetikai fejlesztésekkel és az atomenergetika tagadásával – zsákutca. A felelős szakemberek és politikusok távlatokban gondolkoznak. Ahhoz, hogy a fenntartható fejlődésre alapozó, élhető világot hagyjunk magunk után örökölni, a villamosenergia-termelést az atomenergiára és a megújuló energiaforrásokra kell alapozni. Környezetvédelmi szempontból kiemelten fontos a tiszta levegő, és ennek érdekében az erdők megóvásának hangsúlyos szerepet kell kapnia. A szimbolikus németországi erdőirtás éppen ezért nem járható út, a növekvő tájsebek egy átgondolatlan energiapolitika mementói.

Frissítés:

2018. szeptember 20-án ideiglenesen leállították az erdőkivágást, mert egy újságíró meghalt az erdőben. Lezuhant egy 15 méter magas állványról, ahonnan tudósított az eseményekről.

A vélemény első alkalommal az origo.hu-n jelent meg, valamint olvasható az atombiztos.blogstar.hu oldalon is.

Hárfás Zsolt

energetikai mérnök, okleveles gépészmérnök
az atombiztos.blogstar.hu oldal szerzője